

Kela, Kuntoutuspalvelujen ryhmä

19.2.2025

23.1.2025 järjestetyn kuntoutuksen palveluntuottajien koulutustilaisuuden viestiseinän kysymykset ja vastaukset

Kysymys: Hei! En saanut linkkiä koulutukseen ilmoittautumisesta huolimatta! Ilmoittautuminen hyväksyttiin kyllä. Jouduin pyytämään linkin palveluntuottajien chatin kautta. Syksyn koulutuksessa oli sama juttu. Miten tätä voisi parantaa? Ja tarkistin roskapostikansiot yms. Vika ei ollut siinä.

Vastaus: Pahoittelut, että linkki jäi sinulta saamatta. Osallistujan linkki lähetettiin kaikille ilmoittautuneille tiistaina. Hienoa kuitenkin, että sait selvitettyä asian muuta kautta. Lähetämme jatkossa osallistujan linkin useampaan kertaan.

Kysymys: Tilaisuuden aikana viestiseinällä esitettiin useita kysymyksiä ensiapukoulutuksiin ja -vaatimukseen liittyen.

Vastaus: Tilaisuudessa esitetyt EA-vaatimuksen muutokset koskevat vuonna 2026 alkavia moniammatillisia palveluja. Voimassa olevien sopimusten mukaisissa kuntoutuspalveluissa henkilöstön ensiapuvaatimukset on kuvattu palvelun palvelukuvauksessa.

Kysymys: Mutta se (EA1-kurssi) tarvitaan jos psykoterapiaa tehdään vaativana lääkinnällisenä kuntoutuksena?

Vastaus: Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen palveluntuottajana vastaat asiakasturvallisuudesta asiakkaan terapian aikana. Terapeutille on määritetty koko sopimuskauden voimassa oleva ensiapuvalmius, joka on

- Suomen Punaisen Ristin (SPR) EA 1 -koulutus tai vastaava koulutus (EA 1-koulutuksella tarkoitetaan Suomen Punaisen Ristin (SPR) EA 1-koulutusta tai muuta vastaavan tasoista koulutusta. EA 1-koulutus sisältää hätätilanteessa ja tavallisimmissa sairaus- ja onnettomuustilanteissa tarvittavat käytännön perustiedot ja -taidot)
- aiemmin suoritettu Suomen Punaisen Ristin (SPR) EA 1-koulutus tai vastaava, jota on päivitetty voimassa olevalla hätäensiapu-, kertauskurssilla tai vastaavalla.

Mikäli terapeutti on pohjakoulutukseltaan lääkäri (esim. tilanne, jossa psykoterapiaa toteuttaa psykiatri), on hänellä oltava voimassa oleva hätäensiapukoulutus tai vastaava.

Kysymys omavalvonta -esityksestä: Mitä tarkoitetaan palveluyksiköllä. Onko se sama kuin toimipaikka?

Vastaus: Valviran sivulta löytyy lisätietoa omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja julkaisemisesta. Linkki Valviran omavalvonta sivulle www.valvira.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/omavalvontasuunnitelma.

Kysymys: Olisi hienoa, jos jatkossa palveluntuottajat voisivat saada tiedon Kelan uusista linjauksista esim. sähköpostitse tai perinteisellä kirjeellä. Tämä uusi palautelomake tuli itselleni vastaan psykoterapeuteille tarkoitetun FB-ryhmän kautta, samoin kävi kun kuntoutuspsykoterapiaa tekeviltä alettiin odottaa CORE-om-lomakkeen käyttöä. Voisiko tähän saada jonkun muutoksen? Huoli että jotain menee kuitenkin ohi jos en koko ajan tarkista FB-ryhmän julkaisuja. :D

Vastaus: Valitettavasti Kelan ei ole mahdollista tiedottaa palveluntuottajia muutoksista sähköpostilla. Kela pyytää palveluntuottajia seuraamaan Kelan tiedotteita osoitteessa www.kela.fi/yhteistyokumppanit-kuntoutuspalvelut-ajankohtaista.

Kysymys: Miten perustellaan sitä, että osa perheestä pääsee mukaan perhekurssille vaikuttavuuden näkökulmasta? Tai jos kyseessä on yksinhuoltajavanhempi, jolla on vaikka 4 lasta, miten silloin toteutuu yhdenvertaisuus kuntoutukseen? Onko tämä 1-2 aikuista ja 2 sisarusta ehdoton vai tehdäänkö tähän poikkeuksia?

Vastaus: Pääsääntöisesti sopeutumisvalmennukseen osallistuu lapsiasiakkaan lisäksi hänen päivittäiseen elämäänsä kuuluvat 1–2 aikuista läheistä. Lisäksi sopeutumisvalmennukseen voi osallistua enintään 2 lapsiasiakkaan sisarusta. Sisarusten määrää voidaan arvioida asiakaskohtaisesti, jos useamman sisarusen osallistumiselle on esitetty perusteltu kuntoutuksellinen tarve.

Kysymys: Mikä on Kelan suositus palveluntuottajille tiedottamisessa käytettävien esitteiden osalta. Saako omia olla vai tuleeeko Kelalta palvelukohtaisia esitteitä? Ja jos omia esitteitä palveluista saa olla, niin onko niiden visuaaliseen ilmeeseen suosituksia tai vaatimuksia?

Vastaus: Palveluntuottajat saavat tehdä omia esitteitään ja esitteet voidaan tehdä ilmeeltään palveluntuottajan omaan brändiin ja palvelulupaukseensa sopivaksi, eli Kelalla ei ole suosituksia tai vaatimuksia esitteiden visuaaliseen ilmeeseen. Esitteiden sisällössä tulee noudattaa palvelukuvauksissa kuvattuja verkkosivuilla tehtävän markkinoinnin linjauksia soveltuvin osin, esim. esitteitä on mahdollista antaa asiakkaille vasta siinä vaiheessa, kun olet palveluntuottajana Kelan kanssa allekirjoittanut kyseisestä palvelusta sopimuksen ja tiedot toteutettavista kuntoutuspalveluista on julkaistu Kelan verkkosivulla. Esitteestä tulee ilmetä, että kysymyksessä on Kelan järjestämä ja rahoittama kuntoutus. Esitteen tiedot eivät

saa olla ristiriidassa sopimuksen, kuntoutuksen palvelukuvausten tai Kelan ohjeiden kanssa. Eli jos palvelussa on alkanut uusi sopimuskausi, ei voi käyttää edellisen sopimuskauden esitteitä, jos palvelu on muuttunut minkään esitteessä kerrotun tiedon osalta.

Kysymys: Millainen mahtoi olla vuosi 2019 Harkinnanvaraisen kuntoutuksen asiakasmäärissä? Vuosi 2020 oli Korona vuosi, jonka perusteella on vaikea tehdä johtopäätöksiä.

Vastaus: Harkinnanvaraisessa yksilökuntoutuksessa oli asiakkaita v. 2019 yhteensä 5087. Harkinnanvaraisen yksilökuntoutuksen saajamääriä voi seurata julkisesti saatavilla olevalta Kelasto-raportilta: www.raportit.kela.fi/linkki/21067778.

Kysymys: (Kuntoutuslaskujen ja -palautteiden) Kelan toimiston postilaatikkoon vieminen olisi tietoturvallinen tapa. Miksi näin ei voi enää tehdä?

Vastaus: Kuntoutuslaskut ja kuntoutuspalautteet skannataan Kelan sähköiseen asiakirjahallintaan Kelan skannauskeskuksessa. Laskut ja palautteet tulevat Kelassa käsittelyyn vasta, kun ne on toimitettu Kelan verkkosivuilla ilmoitettuun osoitteeseen. Kuntoutuspalautteita ja laskuja ei käsitellä Kelan paikallistointoissa. www.kela.fi/yhteistyokumppanit-kuntoutuspalvelut-ohjeita-palveluntuottajille-laskutus

Kysymys: Maksaisiko Kela jotain siitä, että tekee verkkolaskun, sovellukset ovat maksullisia, enemmän kuin postimaksu?

Vastaus: Kela ei vaadi palveluntuottajaa toimittamaan tilityksiä verkkolaskuna.

Kysymys: Miten kauan kestää ruotsinkielisten päätösten tekeminen. Asiakkaiden yhteydenottojen ja päätöksistä katsottujen käsittelyaikojen osalta nähtävissä huomattavasti pidempiä käsittelyaikoja. Tämä haastanut asiakkaiden osallisuutta, koska vuoden ainut kurssi on saattanut mennä "ohi". Myöskin käytäntö päätösten kiirehtimisessä on ollut hyvin erilainen käsittelijän mukaan. Osa on kiirehtinyt ja osa ker-tonut, että ei voi kiirehtiä vaan tehdään järjestyksessä...

Vastaus: Ruotsinkielisten asiakkaiden hakemukset pyritään käsittelemään samassa ajassa kuin suomenkielisten asiakkaiden mutta aika ajoin tässä on ollut haastetta. Pyrimme rekrytoinnilla mahdollisuuksien mukaan korjaamaan tilannetta siten, että saisimme lisää ruotsinkielentaitoisia ratkaisuasiantuntijoita.

Kysymys: Jos kuntoutuspäätös tulee syystä tai toisesta myöhässä, onko mahdollista muuttaa kuntoutuspäätöksen voimassaoloaika? Jos esim suositeltu kuntoutusta 1.9.2024 alkaen ja päätös tulee joulukuussa 2024. Kyseessä voi olla se, että tarvittavat liitteet tai hakemus on toimitettu myöhään tai kuntoutuspäätöksen tekeminen on kestänyt kauan.

Vastaus: Vaativassa lääkinnällisessä kuntoutuksessa päätös perustuu kuntoutussuunnitelmaan ja sen voimassaoloaikaan. Eli jos soveltaa kysyjän esimerkkiä niin suunnitelma on voimassa 1.9.2024 lukien ja

se on laadittu vuodeksi. Kela antaa päätöksen myöntöedellytysten täyttyessä ajalle 1.9.2024-31.8.2025 emmekä voi jatkaa päätöksen voimassaoloa siitä syystä, että päätös Kelassa on viivästynyt. Syy tähän on juuri tuo kuntoutussuunnitelma ja sen voimassaoloaika.

Kysymys: Mistä johtuu musiikkiterapian määrien selkeä väheneminen vaativana lääkinnällisenä kuntoutuksena?

Vastaus: Asiasta ei ole käytettävissä tarkempaa tutkimustietoa.

Kysymys: Sellaisen asian haluaisin nostaa esille että kun Kela soittaa asiakas asiaa meille päin niin koska olemme pääosan päivästä asiakas kontaktissa ja emme silloin voi vastata puhelimeen niin mikä on syy että emme voi soittaa takaisin virkailijalle. Aiheuttaa tosi paljon harmia ja epäilyksiä että saatamme menettää kontaktin puutteen vuoksi asiakkaita.

Vastaus: Jos palveluntuottajaa ei tavoiteta, Kela yrittää yhteydenottoa uudestaan puhelimitse, kirjeellä tai sähköpostilla.

Kysymys: Miksi myönnettyjen vaativien lääkinnällisten kuntoutusten lukumäärä kuitenkin vähenee, vaikkei niihin tarkoitettuihin varoihin ole puututtu/puuttumassa?

Vastaus: Tilastojen mukaan asiakasmäärät ovat pääsääntöisesti kasvaneet, korvatut kerrat asiakasta kohti vuositason tasolla ovat pysyneet entisellä tasolla, toki hienoista vaihtelua on terapiamuotojen välillä. Myös kuntoutussuosituksilla on merkitystä.

Kysymys: Tuleeko oikeasti työryhmän lääkärillä, vaikka hän olisi alansa erikoislääkäri ja töissä vaikkapa erikoissairaanhoidossa?

Vastaus: Palvelukuvauksessa määritellään erikoislääkäriltä vaadittava erikoistumisala ja kokemusvaatimus.

Kysymys: Tarkoittaako lasten läsnäkuntoutuksen 5vrk rajaus kaikkea vaativaa ja harkinnanvaraista moniammatillista yksilökuntoutusta jatkossa?

Vastaus: Kuntoutuksen palvelukuvaus pohjien uudistamisen esitys koski uudistuvaa perhekurssien palvelukuvausta ja siihen suunniteltuja muutoksista.

Kysymys: Oletteko Kelassa huomanneet alueellisia eroja näissä käsittelyajoissa? Palveluntuottajalle tämä näkyy kyllä ja tälläkin hetkellä keskeneräisiä asioita on 6kk ajan koetettu selvittää, mutta vastauksia ei saa ajoissa ja asiakas kärsii.

Vastaus: Sopimushallinnan töiden osalta seuraamme jatkuvasti työtilannetta, jotta käsittelyajat olisivat yhtenäiset. Käsittelyaikoja emme ole tilastoineet, usein asiat myös vaativat lisäselvittelyä eivätkä ole heti

sopimushallintaan tiedoksi saavuttuaan käsiteltävissä. Lähtökohtaisesti sopimuspalveluntuottajien asioita käsitellään saapumisjärjestyksessä. Mahdollisuuksien mukaan priorisoidaan kuitenkin esimerkiksi sopimuspalveluntuottajien terapeuttien äkillisen sairausloman sijaista koskevat terapeuttimuutosilmoitukset.

Kysymys: Onko sopimushallinnassa suunnitteilla valtakunnallista käsittelyä? Tällä hetkellä eri vakuutuspiirien käsittelyajat vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen sopimusterapeuttimuutoksissa vaihtelevat lännen parhaimmillaan muutamasta tunnista keskisen kuuteen viikkoon.

Vastaus: Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapiasopimukseen liittyvää sopimushallinnan työtä tehdään keskitetysti, eli palveluntuottajien terapeuttimuutosilmoituksetkin käsitellään valtakunnallisesti. Sopimushallinnan työtä myös tasataan juuri sen vuoksi, ettei kuvaamaasi tilannetta syntyisi. Sopimuspalveluntuottajillemme on vielä käytössä hankinta-aluekohtaiset sähköpostiosoitteet, mutta työtä siis tehdään valtakunnallisesti.

Kysymys: kuntoutuksen hyödyn arvioinnissa kysyisin, pystyttekö seuraamaan tilastojen tms. tietojen perusteella yksilön saamaa hyötyä kuntoutuksesta ja käyttämään sitä hyödyksi ko. yksilön hakiessa uudelle kuntoutusjaksolle tai kokonaan uudelleenlaiseen kuntoutusmuotoon.

Vastaus: Kelan kuntoutuksen hyödyn arvioinnin tietoja (mittari- ja rekisteritieto) ei käytetä yksilöllisiä etuuspäätöksiä tehdessä.

Kysymys: Kuntoutuksen vaikutukset: onko perhe-etuusstatus sisällytetty kohtaan ”muut”?

Vastaus: Jos saa pelkästään perhe-etuutta, niin silloin on kohdassa muut. Mutta jos on lisäksi esimerkiksi työtuloja, tulee luokkaan työssä tai opiskelemissa.

Kysymys: Mihin perustuu, että kuntoutuspsykoterapian palvelukuvauksessa linjataan, että eläinavusteisuutta ei saa hyödyntää. Psykoterapeutit sitoutuvat toteuttamaan terapiaa tutkimustiedon, käypähoidon ja hyvän kuntoutuskäytännön mukaan. Eläinavusteisista menetelmistä alkaa olla paljon tutkimus- ja varsinkin kokemustietoa. Se on myös noussut käypähoitosuosituksiin joidenkin diagnoosien osalta. Mitään muuta psykoterapian menetelmää ei linjata palvelukuvauksessa täysin kielletyksi.

Vastaus: Kela ei korvaa kuntoutuspsykoterapiana eläinavusteista psykoterapiaa. Asiasta on kerrottu Menettelyohjeita terapeuteille Kelan kuntoutuspsykoterapian toteuttamiseen liittyen 5/2024. Kuntoutuspsykoterapiassa ei ole palvelukuvausta. Kuntoutuspsykoterapian tavoitteena on asiakkaan opiskelu- ja työkyvyn tukeminen ja on arvioitu, ettei hevosavusteinen tai muu eläinavusteinen terapia kuulu opiskelu- ja työkykyä tukeviin psykoterapiamenetelmiin. Lisäksi vakuutusturvan näkökulmasta eläinavusteisessa terapiassa palveluntuottajalla tulisi olla riittävä vakuutusturva tapaturmien varalle, eikä Kela edellytä,

että kuntoutuspsykoterapian palveluntuottajalla olisi voimassa oleva tapaturmavakuutus. On mahdollista, että vahinkotilanteissa asiakas jäisi ilman vakuutusturvaa.

Palveluntuottajien sähköistä asiointia koskevat kysymykset:

Kysymys: verkkolaskun laittaminen onnistuisi, mutta mietin että miten tietosuoja, miten eliminoin ettei hetu näy.

Vastaus: Asiakkaiden henkilötunnukset korvataan laskulla päätöstunnusteilla. Henkilötunnuksia emme tarvitse kuin kuntoutuspsykoterapeuteilta.

Kysymys: Anteeksi, kuulinko oikein? Miksei y-tunnus käy vaan tarvittaisiin terapeutin henkilötunnus laskuun?

Vastaus: Kuntoutuspsykoterapian osalta tarvitsemme verkkolaskutuksessa terapeutin henkilötunnuksen sekä Y-tunnuksen. Henkilötunnuksen siksi, että terapeuttien sopimukset sekä pätevyudet on rekisterisämme kiinnitetty henkilötunnukseen, ja tarvitsemme tätä myös kustannusten maksamiseen. Tämä siis koskee ainoastaan kuntoutuspsykoterapiaa.

Kysymys: tarkoitettiinkohan niitä terapeutteja, joilla ei ole y- tunnusta? / Keitä ne on? Eikö jokaisella pitä olla y-tunnus?

Vastaus: Joitain yksittäisiä terapeutteja toimii pelkällä henkilötunnuksella, näitä on erittäin vähän.

Kysymys: Ja miten tässä muka paperityö väheni, kun kuitenkin Kelan toimesta meille yrittäjille postitetaan paperipostin välityksellä ihan sama määrä paperia kuittauksena?

Vastaus: Paperityö vähenee merkittävästi sen osalta, ettei laskuja tarvitse lähettää paperisena. Toki tässä on vielä rutkasti parannettavaa ja kehitettävää Kelan osalta.

Kysymys: Voiko edelleen siis lähettää paperisia tilityshakemuksia ja kuinka kauan?

Vastaus: Voit lähettää ja varmasti vielä hyvinkin pitkään. Tiedossani ei ole, että Kelassa luovuttaisiin kokonaan paperisista laskuista.

Kysymys: Sähköinen laskutus ei toimi kurssimuotoisten palveluiden osalta, koska laskuun tulevia liitteitä ei voi kuitenkaan lähettää sähköisesti eikä myöskään kuntoutuspalautteita voi sähköisesti lähettää. Onko tähän tulossa muutosta?

Vastaus: Tavoitteena ja tarkoituksena on, että on tulossa muutosta niin, että myös voimme ottaa myös liitteitä vastaan. Mutta kuten totesin esityksessä, emme ole vielä valitettavasti siinä tilanteessa ja resursseista ja priorisoinnista johtuen en uskalla ajankohtaa vielä sanoa. Ongelmakohta on kyllä ehdottomasti noteerattu Kelassa.

Kysymys: Palveluntuottajahaun "toimimattomuus" on todettu nyt moneen otteeseen. Millaisella aikaikunalla tuota on tarkoitus kehittää, ja onko tarkoitus kuulla palveluntuottajia kehitystä vaativista osaluodeista? Olisi hyvä kuulla toimijoita laajasti, jotta palveluntuottajahaku olisi tasavertainen ja toimiva useasta näkökulmasta.

Vastaus: Hyvä pointti, ja kehitämme parhaillaan uutta ja parannettua palveluntuottajahakua. Osa kuntoutuksen palveluista onkin jo siirtynyt uuteen hakupalveluun ja myös vaativan kuntoutuksen palvelut tulevat sinne siirtymään. Oletan, että jatkossa myös palveluntuottajia tullaan kuulemaan kehitystyössä, mutta tämä pitää vielä jatkossa varmistaa.

Kuntoutuspalautelomaketta KU148 koskevat kysymykset:

Kysymys: Palautelomakkeen kohta 8. Palautteen jakelu: riittääkö jakeluun, että asiakkaan kanssa on sovittu asiasta sanallisesti vai tarvitaanko tähän kirjallinen lupa. Suositteleeeko Kela jotain tiettyä lomaketta suostumukseen tietojen siirrosta (esim. Y100)?

Vastaus: Palveluntuottaja harkitsee itse suostumuksen kirjaamisen tavan ottaen huomioon lainsäädännön asettamat vaatimukset.

Kysymys: Pitääkö moniammatillisen laituskuntoutuksen kuntoutusseloste kokonaisuudessaan "mahtua" näihin ruutuihin vai voiko jatkaa tekstiä liitetiedostona? Miten tuo palautteen jakelu: jos palaute menee kuntoutujan luvalla esim. apuvälinefirmaan, tässä palautteessa ei tule esiin kuntoutujan yhteystietoja.

Vastaus: Asiakkaan kuntoutuksen vastuuammattihenkilö allekirjoittaa palautteen. Todennäköisesti palaute on moniammatillisella jaksolla käytännössä tiivis kooste, joka koostuu asiakkaan tilanteen ja kuntoutuksen kannalta oleellisista asioista. Palautteeseen voi tuki liittää halutessaan liitteitä. Palautteen jakelu asiakkaan luvalla ko. taholle, yhteystiedot tulee välittää muulla tavoin.

Kysymys: Mille selaimelle lomake on hyvä ladata?

Vastaus: Ohjeita pdf-lomakkeen täyttämiseen löytyy Lomakkeet | Henkilöasiakkaat | Kela.

www.kela.fi/lomakkeet. Jos lomakkeessa on virhetilanne teknisesti, kannattaa ko. tallennettu lomake poistaa. Tyhjentää laitteen välimuisti, Kela.fi/lomakkeet -sivulta avata ja tallentaa lomake uudelleen omalle laitteelle, avata Acrobat Reader ja täyttää lomake. Pdf-lomakkeen täyttämistä Chrome-liitännäisillä emme suosittele, joten erinäisiä virhetilanteita saattaa tosiaan tulla silloin.

Kysymys: Lomakkeen voi ladata omalle koneelle, mutta sitä ei voi täyttää. Joka laatikkoon kirjoittaessa seuraavaan kohtaan siirtyessä kirjoitettu teksti putoaa alareunaan ja loppu teksti ei näy, miksi?

Vastaus: Ohjeita pdf-lomakkeen täyttämiseen löytyy Lomakkeet | Henkilöasiakkaat | Kela. Jos lomakkeessa virhetilanne teknisesti, kannattaa ko. tallennettu lomake poistaa. Tyhjentää laitteen välimuisti, kela.fi/lomakkeet -sivulta avata ja tallentaa lomake uudelleen omalle laitteelleen, avata Acrobat Reader ja täyttää lomake. Pdf-lomakkeen täyttämistä Chrome-liitännäisillä emme suosittele, joten erinäisiä virhetilanteita saattaa tosiaan tulla silloin.

Kysymys: Onko uudessa kuntoutuspalautelomakkeessa merkkimäärärajoitus?

Vastaus: Merkkimäärä lomakkeella on rajattu. Jotta tietoja ei jää tallentumatta, on hyvä huomioida seuraava lomakkeen täyttämisenä: Tallenna tyhjä lomake ensin laitteellesi. Älä täytä hakemusta suoraan selaimessa, koska tällöin osa tiedoista voi jäädä tallentumatta. Avaa lomake Adobe Reader -ohjelmassa ja täytä lomake. Kun lähetät hakemuksen OmaKelassa, sitä ei tarvitse allekirjoittaa. Lisätietoja lomakkeen täyttämisenä saat myös osoitteesta Kela.fi / Lomakkeet.

Kysymykset: Palautteessa on luovuttu ICF-koodeista? Miksi näin? / Kiitos uudesta lomakkeesta! Tarvitseeko lomakkeelle kirjata ICF-koodistoa, kuten aiemmassa KU117 palautteessa edellytettiin?

Vastaus: ICF-osa-alueita voi edelleen (ja hyväkin on) lomakkeeseen kirjata, siltä osin kun ne ovat asiakkaan tilanteessa olennaisia. Vaativassa lääkinnällisessä kuntoutuksessa muutoinkin palvelukuvauksen asiat voidaan tälle lomakkeelle kirjata.

Kysymys: Onko KU148-lomakkeen tiedot mahdollista kirjata rakenteisesti Kantaan ja välittää Kelaan tekstimuotoisena?

Vastaus: Palautelomake KU 148 on toiminnoiltaan ja käytettävyydeltään vastaavanlainen aiempien kuntoutuksen palautelomakkeiden kanssa. Palautelomake KU 148 toimitetaan Kelaan postitse. Kela ei vie kuntoutuksen lomakkeita Kantaan ja Kannan kautta lomakkeita ei ole mahdollista toimittaa Kelaan. Palveluntuottajalla on mahdollisuus selvittää Kantaan liittyviä kysymyksiä järjestelmäntuottajien kanssa.

Kysymys: Kan man använda en egen "blankett" med samma rubriker som Ku 148 för att minska på antalet sidor? T.ex. Sida 1 innehåller egentligen bara en rad med namnet samt ett kryss, sida 4 likadant. Det skulle gå att få ihop det till bara två sidor istället för fyra.

Vastaus: Lomake KU148 korvaa aiemmat kuntoutuksen palautelomakkeet [tiedotteen mukaisesti](#). Lomakkeen lause "Jos palveluntuottaja toimittaa muuten kuin tällä lomakkeella, pitää palautteen sisältää samat

kuin tiedot kuin lomakkeelle kirjattaessa" tullaan poistamaan nykyisten sopimuskausien vaihtuessa samalla kuin palvelukuvaukset päivittyvät. Kela toivoo nykyisiin sopimuskausiin liittyvien kuntoutuspalautteiden toimittamista lomakkeella KU148.

Kysymykset: Voiko edelleen kirjoittaa palautteen omalla pohjalla, jos pohjassa on vastaavat otsikot kuin uudessa kuntoutuspalautte-lomakkeessa? Tämä mahdollistaa palautteen viemisen kantaan, joka ei lomakemuotoisena ainakaan tällä hetkellä onnistu. / Potilastietojärjestelmämme ei tue näitä lomakepohjia, voimmeko samoilla pääotsikoilla tehdä vastaavan kirjauspohjan omaan järjestelmäämme vai vaaditteko nimenomaan tämän lomakkeen?

Vastaus: Kuntoutuspalautte toimitetaan lähtökohtaisesti lomakkeella KU148 kaikissa Kelan kuntoutuksen palveluissa. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden on mahdollista käyttää vanhaa lomaketta, mutta siinäkin suositellaan uuden lomakkeen käyttöönottoa heti. Niissä palveluissa, joissa on käytössä palvelukuvaus, palautte veloitetaan toimittamaan KU148 -lomakkeella sopimuskauden vaihtuessa.

Kysymys: Palauttelomakkeella ohjeistetaan, että jos palveluntuottaja toimittaa palautteen muulla kuin ko. lomakkeella (esim. asiakastietojärjestelmällä kirjoitettu, jotta nousee Kantaan), tulee palautteen sisältää samat tiedot. Tässä tapauksessa Kela ei kuitenkaan varmaan voi käyttää robotiikkaa palauttelomakkeen käsittelyssä? Kumpi on siis parempi tapa toimia?

Vastaus: Kyseinen kirjaus perustuu esim. vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen nykyiseen palvelukuvaukseen. Tämä lause tulee poistumaan lomakkeesta nykyisten palvelukuvausten päättyessä. Kela suosittelee palveluntuottajia käyttämään uutta KU148-lomaketta kaikissa palveluissa heti. Kuntoutuspalautte toimitetaan lähtökohtaisesti lomakkeella KU148 kaikissa Kelan kuntoutuksen palveluissa. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen avoterapioiden on mahdollista käyttää vanhaa lomaketta, mutta siinäkin suositellaan uuden lomakkeen käyttöönottoa heti. Niissä palveluissa, joissa on käytössä palvelukuvaus, palautte veloitetaan toimittamaan KU148 -lomakkeella sopimuskauden vaihtuessa. Kela ei hyväksy/hylkää tai ylläpidä muita kuin Kelan virallisia lomakkeita. Jos palveluntuottaja käyttää lomaketta, sen on sisällettävä kaikki vastaavat tiedot ja oltava sisällöllisesti Kelan lomaketta vastaava.

Kysymys: Monien palveluntuottajien sähköiset potilasjärjestelmät eivät ole lomakkeiden osalta Kanta yhteensopivia. Eli jos loppulausunnon kirjoittaa Kelan lomakepohjalle, se ei siirry Kantaan, johon se tulee hoitajakson päätyttyä siirtyä, mikäli palveluntuottaja on rekisterinpitäjä. Voiko lausunnot siis edelleen kirjoittaa sähköiseen potilaskertomukseen tekstimuodossa, tulostaa ja lähettää Kelaan, käyttäen KU148 lomakkeen otsikoita/sisältöä? Muutoin palveluntuottajan pitäisi tehdä lausunto 2x, joka ei ole lainmuokaista koska tuplakirjauksia ei saa tehdä.

Vastaus: Lähtökohtaisesti Kela ylläpitää ja tuottaa kaikki kuntoutuksessa käytettävät lomakkeet. Ajantasaiset lomakkeet löytyvät osoitteesta <https://www.kela.fi/lomakkeet>. Lomakkeen käyttöönotossa ja käytössä on lomakkeita käyttävän tahon hyvä huomioida aina ajantasaisen, uusimman lomakkeen version käyttö. Lomakkeen alareunassa on näkyvillä aina lomakkeen versionumero, ja ajantasaiset lomakkeet ovat nähtävillä edellä mainitun verkkosivun kautta. Lomakkeen ajantasaisuus on mahdollista tarkistaa säännöllisesti edellä mainitun verkkosivun kautta vertaamalla lomakkeen versionumeroa. Kela ei hyväksy/hylkää tai ylläpidä muita kuin Kelan virallisia lomakkeita. Jos palveluntuottaja käyttää lomaketta, sen on sisällettävä kaikki vastaavat tiedot ja oltava sisällöllisesti Kelan lomaketta vastaava.

Kysymys: Lomakkeessa KU 148 lukee alussa, että jos palautteen toimittaa muulla kuin tällä lomakkeella, sen tulee sisältää samat tiedot. Eikö tämä kuitenkin edelleen mahdollista palautteen tulostamisen suoraan potilastietojärjestelmästä, kunhan otsikointi ja sisältö vastaa lomaketta?

Vastaus: Kuntoutuspalaute toimitetaan lähtökohtaisesti lomakkeella KU148 kaikissa Kelan kuntoutuksen palveluissa. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden on mahdollista käyttää vanhaa lomaketta, mutta siinäkin suositellaan uuden lomakkeen käyttöönottoa heti. Niissä palveluissa, joissa on käytössä palvelukuvaus, palaute veloitetaan toimittamaan KU148 -lomakkeella sopimuskauden vaihtuessa. Kela ei hyväksy/hylkää tai ylläpidä muita kuin Kelan virallisia lomakkeita. Jos palveluntuottaja käyttää lomaketta, sen on sisällettävä kaikki vastaavat tiedot ja oltava sisällöllisesti Kelan lomaketta vastaava.

Kysymys: Tuleeko terapeutin laatia Kelalle palaute paperisen KU148 lomakepohjalla ja sen lisäksi tehdä esim. potilastietojärjestelmässä toinen palaute Kanta-otsikoilla, joka tallennetaan Kantaan?

Vastaus: Kuntoutuspalaute toimitetaan lähtökohtaisesti lomakkeella KU148 kaikissa Kelan kuntoutuksen palveluissa. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden on mahdollista käyttää vanhaa lomaketta, mutta siinäkin suositellaan uuden lomakkeen käyttöönottoa heti. Niissä palveluissa, joissa on käytössä palvelukuvaus, palaute veloitetaan toimittamaan KU148 -lomakkeella sopimuskauden vaihtuessa. Kela ei hyväksy/hylkää tai ylläpidä muita kuin Kelan virallisia lomakkeita. Jos palveluntuottaja käyttää lomaketta, sen on sisällettävä kaikki vastaavat tiedot ja oltava sisällöllisesti Kelan lomaketta vastaava.

Kysymys: Onko sähköisen palautteen lähettäminen vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen osalta tulossa? Onko suunnitelmassa kuntoutuspalautteiden sähköinen välittäminen Kelaan?

Vastaus: Tällä hetkellä sähköisesti ei ole mahdollista toimittaa kuntoutuspalautetta. Kuntoutuksen palauttelomakkeet toimitetaan Kelaan postitse.

Kysymys: Tähän toivoisin vielä selkeän ja yksiselitteisen vastauksen, koska 3.4.2024 kelasta saatu sähköpostikyselyyn vastaus, että jos samalla palveluntuottajalla on päätös sekä allas- että fysioterapiasta, palautteen voi kirjata samalle lomakkeelle, jos tämä ilmenee lomakkeella. Oma henkilöstöni on ohjeistettu tämän kelasta saadun vastauksen perusteella. Asiaa on tiedusteltu nimenomaan palvelukuvauksen asiantuntijalta (etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksiköstä).

Vastaus: Vaativassa lääkinnällisessä kuntoutuksessa saman asiakkaan samanaikaiset fysioterapia- ja allasterapiapalautteet kirjataan omille, erillisille lomakkeille omiksi palautteiksi. Jos käytät lomaketta KU117, voit kirjata samalle lomakkeelle palautteen fysio- ja allasterapiasta. Jos käytät lomaketta KU148, kirjaat jokaisesta terapiamuodosta oman palautteen.

Kysymys: Jos asiakas saa samalta terapeutilta sekä allasterapiaa, että fysioterapiaa vastaanotolla, niin riittääkö yksi palautelomake vai tarvitseeko tehdä kaksi erillistä?

Vastaus: Jos käytät lomaketta KU117, voit kirjata samalle lomakkeelle palautteen fysio- ja allasterapiasta. Jos käytät lomaketta KU148, kirjaat jokaisesta terapiamuodosta oman palautteen.

Kysymys: Onko GAS nykyään pakollinen myös harkinnanvaraisessa neuropsykologisessa kuntoutuksessa?

Vastaus: Gas-lomake ei ole pakollinen harkinnanvaraisessa neuropsykologisessa kuntoutuksessa. Lomakkeeseen tullaan tämä tieto lisäämään kohtaan 9 seuraavan päivityksen yhteydessä.

Kysymys: Tarvitseeko uuden lomakkeen jälkeen enää käyttää GAS-tavoitelomaketta, koska ne ovat suuressa osassa uutta palautepohjaa??

Vastaus: Gas-lomake toimitetaan normaalisti, Gas-lomakkeen käytön osalta ei ole tullut muutoksia.

Kysymys: Kirjataanko palautteeseen palvelua tuottanut moniammatillinen työryhmä johonkin sarakkeeseen vai riittääkö palautteen koostanut vastuuterapeutti tai omaohjaaja tms.?

Vastaus: Palautteeseen on hyvä kirjata työryhmän edustus ja eri ammattilaisten kanssa tehty työ siltä osin kun se on asiakkaan tilanteessa olennaista. Vastuammattihenkilö allekirjoittaa lomakkeen.

Kysymys: Eikö moniammatillisen työryhmän jäseniä merkitä mihinkään erikseen? Nämä kuitenkin keskeisiä asioita, mitä esim auditoinnilla tarkastellaan, että vaateet toteutuvat kaikkien kuntoutujien kohdalla.

Vastaus: Työryhmän jäsenet kirjataan toki erikseen siltä osin kun työskentely on asiakkaan tilanteessa olennaista.

Kysymys: Palautelomakkeesta olisin kysynyt, mitä ensimmäisellä sivulla kirjataan kohtaan "läheisten osallistuminen kuntoutukseen"? Kertamäärä jolla ollut läheisiä mukana vai jotain muuta?

Vastaus: Viivalle kirjataan läheisten osallistumisaika/kertamäärät. Kohtaan 6 voi kirjata sisältöjä.

Kysymys: Hei! Miten Kela pyytää palautetta asiakkaalta itseltään tai hänen lähiomaisiltaan? Heidän kommenteille ei uudessa palautelomakkeessa ole omaa kohtaansa.

Vastaus: Läheisten kanssa sovitut asiat kirjataan kohtaan 6.

Kysymys: Kuntoutuspalaute: etäkuntoutus kohta 3. kertaa, mitä yksikköä tässä käytetään.

Vastaus: "Numeraalinen kertamäärä, voi olla "päiviä" tai "kertoja".

Kysymys: Onko kyseinen palautelomake sama eri kuntoutusmuotoihin? Esim. vaativa, harkinnanvarainen, kuntoutuspsykoterapia?

Vastaus: Kaikille sama kyllä.

Kysymys: Käytetäänkö tätä siis myös kurssien palautelomakkeena?

Vastaus: Kyllä, lomaketta KU 148 käytetään kaikissa Kelan kuntoutuspalveluissa mukaan lukien kurssit.

Kysymys: Onko tämä uusi lomake siis virallinen kuntoutuspalaute. Eli korvaako kuntoutuspalautekursseilla kokonaan?

Vastaus: Kurssipalautteet toivotaan toimitettavaksi heti KU148-lomakkeella. Sopimuskausien vaihtuessa velvoite tulee myös palvelukuvauksiin. Kuntoutuspalaute toimitetaan lähtökohtaisesti lomakkeella KU148 kaikissa Kelan kuntoutuksen palveluissa. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapeutoissa on mahdollista käyttää vanhaa lomaketta, mutta siinäkin suositellaan uuden lomakkeen käyttöönottoa heti. Niissä palveluissa, joissa on käytössä palvelukuvaus, palaute veloitetaan toimittamaan KU148 -lomakkeella sopimuskauden vaihtuessa.

Kysymys: Käytetäänkö uutta kuntoutuspalautelomaketta myös seurantapalautteissa ja lyhyissä kuntoutuspalautteissa?

Vastaus: Näihin ei tule muutoksia.

Kysymys: ainakaan Hus-alueella julkinen terveydenhuolto haluaa itse määritellä, onko tarvetta jatkoon, ja palveluntuottajan ei olisi hyvä kirjata, että minun mielestäni jatko tarvitaan tai ei tarvita. Miten Kela näkee tämän?

Vastaus: Palveluntuottaja voi kirjata palautteelle oman näkemyksensä kuntoutuksen mahdollisista jatkotavoitteista, nämä ovat myös asiakkaalle tärkeitä tietoja elämään kuntoutuksen jälkeen.

Kysymys: Vaativassa lääkinnällisessä kuntoutuksessa ainakin lasten toimintaterapian osalta arvioinnin tekee julkisen puolen terapeutti. Palveluntuottaja / terapeutti ei useinkaan tee arviointia missä käytettäisiin mittareita. Onko oleellista kirjata palautteen alkuun arvioinnin tulokset vai riittääkö jos kirjaa sanallisesti lähtötilanteen, minkä kartoittaa perheen ja muun lähipiirin kanssa?

Vastaus: Sanallinen kuvaus riittää monissa palveluissa/tilanteissa.

Kysymys: Kuntoutuspalautteeseen liittyen kirjataanko testitulokset sanallisesti vai numeraalisesti palautteeseen. Kyselyt/testitulokset.

Vastaus: Sanallinen kuvaus riittää monissa palveluissa/tilanteissa. Alku- ja lopputilanteen kuvaus kirjaan asiakas- ja palvelukohtaisesti tarkoituksenmukaisesti.

Kysymys: Voisiko uuteen kuntoutuspalautelomakkeeseen lisätä taulukon alku- ja loppumittauksille? Yhteisiä mittareita on kuitenkin palveluissa.

Vastaus: Kiitos palautteesta. Kela arvioi lomakkeen päivitystarpeita saapuneiden palautteiden ja käyttäjäkokenemusten perusteella.

Kysymys: Ohjeissa korostetaan, että palautteet lähetetään postitse Kelaan. Mistä tämä muutos johtuu, ettei niitä voi enää toimittaa sähköisesti. Tuntuu ristiriitaiselta, koska saan itse Kelan kirjeet "luovu paperipostista" kirjekuorissa....

Vastaus: Kaikki kuntoutuspalautteet tulee toimittaa Kelaan postitse osoitteeseen Kela PL 10, 00056 KELA. Toistaiseksi toista toimitustapaa ei ole mahdollista käyttää kuntoutuspalautteiden toimittamiseen.

Kysymys: Tämä ei ole lainmukaista mikäli Kela velvoittaa palveluntuottajat tekemään palautteet lomakkeelle, joka ei ole Kanta yhteensopiva. Kela ei ole rekisterinpitäjä ja rekisterinpitäjän velvollisuus on viedä potilaskirjas Kantaan. Oletteko huomioineet tämän?

Vastaus: Hoitopalaute/loppulausunto ja kuntoutuspalaute eivät ole täysin sama asia. Kirjaamisen osalta lisätietoja voi kysyä THL:stä. Kanta-palveluihin liittyen lisätietoja saa Kanta.fi-sivuilta.

Kysymys: Onko yksityinen yrittäjänä velvollinen julkaista oma omavalvontasuunnitelma nettisivuun?

Vastaus: Palautelomakkeessa KU 148 ei edellytetä omavalvontasuunnitelmaa.

Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapiahankintaa koskevat kysymykset:

Kysymys: Jäi epäselväksi 2025 kilpailutusten osalta; tuleeko kilpailutus vain moniammatillisen vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen (aikuiset ja lapset) osalta vai myös erikseen vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen osalta (aikuiset ja lapset)?

Vastaus: Kela tiedottaa v. 2026 optiovuoden käytöstä kevään 2025 aikana. Hankimme terapiat koko vaativan lääkinällisen kuntoutuksen asiakasryhmälle (alle 65-vuotiaat). Valmistelemme hankintaa parhaillaan, emmekä siksi voi tässä vaiheessa prosessia valitettavasti vastata tähän kysymykseen tarkemmin.

Kysymys: Saako jatkossa asiakas valita itse palveluntuottajansa läpi päässeiden palveluntuottajien listalta?

Vastaus: Kyllä, asiakas saa jatkossakin valita palveluntuottajan vaativan lääkinällisen kuntoutuksen terapioidessa.

Kysymys: Jos pelkkä hinta ratkaisee, miten huomioidaan palveluntuottajien välillä, että osalla on paljon kuntoutusteknologiaa ja suuret tilat, osalla pieni huone terapiaan..?

Vastaus: Valmistelemme parhaillaan hankintaa. Tässä vaiheessa prosessia emme valitettavasti voi vastata tähän kysymykseen.

Kysymys: Mikä osio palvelukuvauksessa vastaa laadusta? 1 opintopiste koulutusta vuodessako? Kokeustahan ei tarvita lainkaan kun olet valmistunut ja sinulla on lupa harjoittaa ammattiasi.

Vastaus: Voimassa olevassa terapioiden palvelukuvauksessa on useita osioita, joissa laatua kuvataan, esim. hyvä kuntoutuskäytäntö, asiakaslähtöisyys, terapeuttien koulutusvaatimukset, ammattitaidon ja osaamisen ylläpito ja kehittäminen, laadunhallinta ja toiminnan seuranta ja tilavaatimukset. Näitä osioita on tulossa myös tulevaan palvelukuvaukseen, jota valmistelemme parhaillaan. Palvelukuvaukseen on suunnitteilla sopimuskauden aikainen täydennyskoulutusvaatimus.

Kysymys: Edellytettkö kuitenkin sopimuskauden aikana terapeuteilta koulutuspäiviä

Vastaus: Tulevaan palvelukuvaukseen on suunnitteilla sopimuskauden aikainen täydennyskoulutusvaatimus. Valmistelemme palvelukuvausta parhaillaan.

Kysymys: Valitaanko palveluntuottajat pelkän hinnan perusteella? Vaikuttaako tarjottujen terapiapaikkojen määrä tai mikään muu?

Vastaus: Valmistelemme parhaillaan hankintaa. Tässä vaiheessa prosessia emme valitettavasti voi vastata tähän kysymykseen.

Kysymys: Milloin uusi kotikäyntikorvauskäytäntö alkaa?

Vastaus: Uusi kilometrikorvausmalli otetaan käyttöön nykyisten sopimuskausien (ml. optiovuodet jälkeen). Kela tiedottaa v. 2026 optiovuoden käytöstä kevään 2025 aikana.

Kysymys: Miten Kela varmistaa sen, että kilpailutuksessa pääsee läpi riittävä määrä laadultaan oikeanlaisia palveluntuottajia myös ns. vaikeimmille asiakasryhmille?

Vastaus: Hankimme terapiat koko vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen asiakasryhmälle (alle 65-vuotiaat).

Kysymys: Uusi kotikäyntikorvaus sakottaa vielä enemmän pääkaupunkiseudulla tehtäviä kotikäyntejä, koska on kilometriperusteinen. Helsingissä 10km matkaan voi mennä parhaimmillaan 45min ruuhkassa. Eli kotikäyntejä ei kannata tehdä. Voiko palveluntuottaja kieltäytyä tekemästä kotikäyntejä?

Vastaus: Palveluntuottaja sitoutuu toteuttamaan terapian palvelukuvauksen ja asiakkaan tarpeen mukaan. Valmistelemme palvelukuvausta parhaillaan.

Kysymys: Tuleeko palvelukuvaukseen vähimmäiskoulutus? Esim Bobath tai NDT?

Vastaus: Valmistelemme terapioiden uutta palvelukuvausta parhaillaan. Palvelukuvaukseen tullaan kuvaamaan pätevyysvaatimukset, jotka ovat yhtenä edellytyksenä sille, että voi toteuttaa Kelan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapiaa. Palvelukuvaukseen ei tällä hetkellä ole suunnitteilla ns. peruskoulutuksen (esim. fysioterapeutti, toimintaterapeutti) lisäksi muuta koulutusvaatimusta. Tulevaan palvelukuvaukseen on suunnitteilla sopimuskauden aikainen täydennyskoulutusvaatimus.

Kysymys: Mitä konkreettisesti tarkoittaa, että laatu kirjoitetaan palvelukuvauksen sisälle? Vaaditaanko edelleen kuitenkin oman osaamisen täydentämistä ja kouluttautumista?

Vastaus: Jatkossa terapioiden laatu kuvataan kokonaisuudessaan palvelukuvauksessa eikä laatua pis- teytetä. Voimassa olevassa terapioiden palvelukuvauksessa on useita osioita, joissa laatua kuvataan, esim. hyvä kuntoutuskäytäntö, asiakaslähtöisyys, terapeuttien koulutusvaatimukset, ammattitaidon ja osaamisen ylläpito ja kehittäminen, laadunhallinta ja toiminnan seuranta ja tilavaatimukset. Näitä osioita on tulossa myös tulevaan palvelukuvaukseen, jota valmistelemme parhaillaan. Tulevaan palvelukuvaukseen on suunnitteilla sopimuskauden aikainen täydennyskoulutusvaatimus. Terapeutilla on velvollisuus ylläpitää ja kehittää ammattitoiminnan edellyttämiä tietoja ja taitoja.

Kysymys: mitäköhän nämä liitot ovat en tunne ainakaan ryhmäpsykoterapia liittoa?

Vastaus: Kela on tehnyt tulevien terapiahankintojen valmisteluun liittyen yhteistyötä vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapiamuotoja edustavien ns. kattojärjestöjen/-liittojen kanssa. Yhteistyöhön ovat osallistuneet Suomen Fysioterapeutit, Suomen kuntoutusyrittäjät, Suomen Kuvataidepsykoterapeuttien Liitto ry, Suomen Musiikkiterapiayhdistys ry, Suomen neuropsykologinen yhdistys, Suomen Psykologi- liitto, Suomen Puheterapeuttiliitto ry, Suomen Ratsastusterapeutit ry, Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry ja Tehy.

Kysymys: Jos rekisteröitymismenettely hyväksytään seuraavan kilpailutus / sopimuskauden aikana, ote- taanko se välittömästi käyttöön vai vasta seuraavaan sopimuskauteen?

Vastaus: Kela ei tässä vaiheessa voi valitettavasti kommentoida asiaa tarkemmin.